

La llengua del pacte

Després de l'acord CiU-PP, la polèmica sobre la unitat lingüística entra en una nova fase. La qüestió va ser abordada en les converses personals entre Aznar i Pujol, segons ha pogut saber EL TEMPS. Mentre Soler fa de pont discret, Zaplana observa...

Era en el consell nacional de CDC del passat diumenge dia 28 d'abril. Pujol havia reunit el seu partit per prendre una decisió històrica: pactar amb el PP. No va tenir massa problemes a convèncer una concurrència que va ratificar l'acord més per lleialtat al seu líder que per convenciment propi. Ja en l'executiva del partit prèvia a la reunió del consell nacional només hi havia hagut tres abstencions al pacte: la de Jaume Ciurana, Carles Campuzano i Meritxell Borràs.

El document de setze folis on es recullen els punts de l'acord va ser repartit un cop iniciat el consell nacional. El seu contingut va despertar força debat, tot i que menys intens del que s'esperava, i bona part de les intervencions van ser crítiques, ja que els que assentien, optaven per callar resignadament. Entre aquestes intervencions, n'hi va haver una que va fer referència al tema del respecte a la unitat de la llengua, fent-se ressò de les peticions que nombroses entitats cíviques i culturals d'arreu dels Països Catalans han anat fent al llarg de les setmanes que han durat les converses entre PP i CiU.

Jordi Rodó, un jove conseller nacional representant del Bages i format a les files de la Joventut Nacionalista de Catalunya, va preguntar a Jordi Pujol si la qüestió de la unitat lingüística havia estat tractada en algun moment de les converses i per què no sor-

Un Pujol molt cautelós va admetre de forma indirecta haver-ne parlat assegurant que aquest tema "pitjor que abans no anirà"

tia esmentada entre els punts del document acordat entre CiU i PP. El president de CDC, va respondre que aquesta no era una qüestió que es pogués posar per escrit, però va insinuar que havia estat tractada. En la seva resposta, un Pujol molt cautelós va admetre

indirectament haver-ne parlat amb Aznar assegurant que a partir d'ara aquest tema "pitjor que abans no anirà", tot i que també va voler deixar clar que "això no vol dir que millorem". El que van interpretar els presents és que tot i no figurar en el document que els havia estat lliurat, el respecte a la unitat lingüística havia estat un dels aspectes abordats, i que malgrat que no s'havia obtingut cap compromís ferm d'Aznar, sí que s'havia constatat la possibilitat com a mínim de moderar la política agressiva de Zaplana.

La qüestió lingüística no és un punt que s'hagi abordat en les reunions que mantenien els dos negociadors principals, Joaquim Molins i Rodrigo Rato, sinó que ha estat objecte d'anàlisi en les llargues i terapèutiques converses que han mantingut paral·lelament José María Aznar i Jordi Pujol en privat. L'objectiu d'aquestes sessions, que en algun cas s'han prolongat unes quantes hores, tenien com a objecte abordar qüestions més generals i trencar el gel entre ambdós mandataris. Fonts de la presidència de la Generalitat de Catalunya han

confirmat a aquesta revista que en el transcurs d'una d'aquestes reunions, Pujol i Aznar van parlar de la unitat de la llengua i del conflicte generat pel govern Zaplana.

Tot i que no es va tancar cap acord concret, les mateixes fonts asseguren que Aznar va donar garanties a Pujol que no s'aplicaran més mesures contràries a la normalització o a la unitat de la llengua. El president del PP va assegurar, per exemple, que la llengua d'ús del govern valencià serà la normativa, i que en cap cas s'aplicaria a la Generalitat valenciana el model lingüístic segregacionista defensat per Vicent González Lizondo i que aplica a les Corts. Entre altres mesures també va garantir que tot i que no hi haurà una restitució del decret d'homologació de títols, la Junta Qualificadora de Coneixements del València a la pràctica continuarà homologant-los. Aznar també va assegurar a Pujol la continuïtat de les línies en català a l'ensenyament. El líder del PP va justificar la política lingüística d'Eduardo Zaplana al·ludint a la "pressió" electoral a què està sotmès, fet que s'ha

agregat encara més per la necessitat de pactar amb Unió Valenciana a les Corts. Durant la conversa, el màxim responsable del PP va desmentir que el seu partit fos contrari a la unitat de la llengua, i va disculpar les accions de Zaplana qualificant-les d'actuacions de cara a la galeria, que obeeixen més a les pressions d'Unió Valenciana que no a un posicionament polític del PP. Per tranquil·litzar Pujol, Aznar va assegurar que a partir d'ara hi hauria una moderació de les actuacions del govern valencià en aquesta línia.

Zaplana també opina. La reacció que ha tingut Zaplana després del pacte entre el PP i CiU ofereix alguns dubtes sobre la seva voluntat de reconduir la situació. Si bé en la primera compareixença davant la premsa es va mostrar discretament moderat, les últimes actuacions governamentals no ofereixen gaires garanties. Des del nomenament de Jesús Sánchez Carrascosa, el marit de la directora de *Las Provincias*, María Consuelo Reyna, com a director de Canal 9, fins a la negativa a escoltar les peti-

cions dels mitjans de comunicació escrits en català del País Valencià, passant per la censura feta pels mitjans de la RTVV; als actes nacionalistes del 25 d'Abril, censura denunciada pels mateixos treballadors, són tota una sèrie d'esdeveniments que com a mínim dificulten detectar qualsevol tomb en aquesta qüestió.

D'entrada, el president de la Generalitat valenciana en la seva primera conferència de premsa celebrada després de tancar-se el pacte entre CiU i el PP, va valorar molt positivament l'acord per la millora que suposa en el desenvolupament autonòmic del conjunt de l'estat i perquè, segons ell, reconeix el "pes" del País Valencià, ja que "per primera vegada no es discuteix la igualtat de la Comunitat Valenciana amb les comunitats històriques". En aquesta línia va comentar que en el document acordat "queden defensats els interessos de la Comunitat Valenciana". Preguntat per l'absència de concrecions sobre la unitat de la llengua en el text de l'acord, Zaplana es va limitar a recordar que ell ja havia dit que aquest te-

L'acord entre CiU i el PP no conté cap referència escrita a la unitat de la llengua. El tema va ser abordat en les converses que Pujol i Aznar van mantenir en privat per descongelar relacions i aproximar posicions.

Cristòfol Soler i Jordi Pujol mantenen posicions comunes respecte a la unitat de la llengua. Entre ambdós presidents hi ha una bona sintonia política.

ma no estava damunt la taula de negociació i que a més, "en un pacte de govern, no calia establir qüestions que no venien al cas en un acord que busca l'estabilitat per al govern d'Espanya". La novetat més destacada de la compareixença va ser que el president de la Generalitat valenciana es va mostrar interessat a entrevistar-se amb Pujol. En resposta a una pregunta sobre aquest tema, va afirmar que no tenia prevista cap reunió però va afegir: "ara sí que crec que hauríem de parlar". I si no hi ha hagut cap reunió abans és perquè, en paraules de Zaplana, va preferir "no interferir en les converses".

Durant les darreres setmanes, mentre han durat les negociacions entre CiU i el PP, el president de la Generalitat valenciana s'ha mantingut en un segon terme, entre d'altres motius per ordres del mateix Aznar i perquè tampoc disposava de gaire informació per prendre posició. Fonts properes a Presidència de la Generalitat valenciana han explicat a aquesta revista que el president estatal del PP va exigir a Zaplana que mentre duressin els contactes amb CiU s'evités de totes totes qualsevol polèmica en temes culturals o lingüístics, per no alterar el diàleg amb els nacionalistes catalans.

Les mateixes fonts governa-

mentals valencianes no descarten que en els propers mesos es pugui produir una reunió entre Zaplana i Pujol, a petició del primer, per parlar precisament de temes culturals i lingüístics i sobre-

La reacció que ha tingut Zaplana després del pacte PP-CiU obre alguns dubtes sobre la seva voluntat de reconduir la situació.

tot per descongelar unes relacions que fins ara, des que Zaplana va arribar al poder ara fa un any, han estat nul·les. Naturalment, un dels impulsors d'aquesta entrevista, si s'arriba a realitzar, haurà estat Aznar.

La situació actual de Zaplana no és precisament còmoda. D'una banda, el seu partit necessita CiU per poder governar a Madrid, i això l'obliga a moderar les seves polítiques. Expliquen fins i tot que Joan Carles I, en la visita que va fer enguany a València

amb motiu de les falles, es va creuar amb Zaplana a la recepció oficial de l'Ajuntament i li va dir: "Eduardo, ja pots anar aprenent a ballar sardanes". De l'altra banda, Zaplana se sap vigilat pel diari *Las Provincias* i tot l'entramat de la dreta més dura i blavera de la ciutat de València, que no li permetrà cap concessió en el terreny lingüístic. Però els interessos prioritaris d'un partit estatal com el PP són, en la seva terminologia, els interessos "nacionals" i totes les polítiques "regionals" estan supeditades a aquest interès. Per tant, Zaplana haurà de seguir l'exemple del seu veí del nord, Aleix Vidal-Quadras, que des de l'endemà del 3 de març es mostra molt més suau i dialogant, si més no en les formes.

El paper de Soler. De Madrid no és l'únic lloc on li vénen misatges a Zaplana. També li n'arriben de Mallorca, on el president del Govern Balear, Cristòfol Soler, s'ha convertit en una mena de pont discret i desmentit entre Pujol i Aznar. En les darreres setmanes s'ha produït un encadenament de reunions, primer Pujol-Soler, després Soler-Zaplana que han servit per crear un "pont lingüístic" entre les tres administracions autonòmiques. Pont que naturalment no confirmen oficialment cap de les tres parts,

però que tampoc no desmen-
teixen. Soler, que defensa des de
la seva institució la unitat de
la llengua, té una bona sintonia
amb Pujol, i això Aznar ho sap.
Aquest fet el converteix, a ulls
del PP estatal, en un bon inter-
locutor de cara a recuperar les
relacions entre Zaplana i el seu
homòleg principatí.

Soler, que el proper dia 17 de
maig es tornarà a reunir amb Pu-
jol, juntament amb diversos cons-
sellers dels respectius governs, es
va reunir amb Zaplana el passat 9
d'abril. Oficialment, l'agenda no
preveia un apartat sobre la polè-
mica lingüística, però fonts del
Goven Balear van admetre que
podria haver estat tractada "de
passada". El president del Go-
vern Balear té previst tornar-se a
reunir amb el president de la Ge-
neralitat valenciana, però l'en-
contre no té data. L'estratègia
que defensa Soler és que d'a-
quest tema, com menys se'n par-
li als mitjans de comunicació,
millor, perquè considera que la
millor manera d'avançar és a tra-
vés de polítiques discretes, que
mitjançant acutacions *de facto*
respectin la unitat de la llengua.

De fet, aquesta sembla que és
l'estratègia que ha assumit la di-
recció del PP estatal un cop sege-
llat el pacte amb CiU. La volun-
tat de la direcció estatal del PP és
intentar marginar políticament a
la mínima expressió les posicions
segregacionistes i iniciar una po-
lítica de fets consumats que no
aixequi polseguera, que no impli-
caria una restitució legal dels de-
crets retirats però que vagi assu-
mint *de facto* la unitat lingüística.

Si es confirma aquesta voluntat
de la direcció estatal, de la qual
no és aliè un dels secretaris esta-
tals de política autonòmica, Jordi
Fernández Díaz, quedaria encara
una incògnita per resoldre: la
posició d'Eduardo Zaplana. El
president de la Generalitat valen-
ciana està ara enmig d'una pinça
entre Balears i Madrid, amb el
nús a Barcelona. Pot optar per
encaixar en la nova conjuntura
política, o blindar-se. El que ha
demostrat fins la setmana passa-
da demostra que opta per la sego-

na via. Si això es confirma, cal-
drà veure fins a quin nivell la di-
recció estatal del PP ha assumit
aquesta necessitat de pacificar la
qüestió lingüística o només es

tracta de retòrica d'una tarda de
diumenge.

Pere Martí
(amb M. Payeras i À. Milian)

Zaplana
i Soler. Es van
entrevistar el
passat dia 9
d'abril.

"Mai havíem pressionat tant
contra el comerç d'armes"

Entrevista amb Vicenç Fisas

Coneix
la nova Illacrúa!

Truca, informa't i subscriu-t'hi!

 illacrúa
ACTUALITAT I ALTERNATIVES

La revista alternativa dels Països Catalans

Pl. Catalunya, 9, 4t, 08002-Barcelona
Tel. i fax: (93) 301 17 20